

National
Association of
Regulatory
Utility
Commissioners

USAID
NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

PASQYRË E PËRGJITHSME NË KEK, ÇËSHTJET DHE SFIDAT E TIJ

Prezantuar gjatë:

TRAJNIMIT TË NARUC/ERRA për SEKTORIN E ENER GjISË

5 Nëntor, 2007

Prezantuar nga: Masoud Keyan – PA Consulting Group

KORPORATA ENER GjETIKE E KOSOVËS Sh.a.
KOSOVO ENERGY CORPORATION J.S.C.
ENERGETSKA KORPORACIJA KOSOVA D.D.

Pasqyrë e Përgjithshme

- **Historiku**
- **Sfidat e Tanishme dhe të Ardhshme**
- **Si të shkohet më tej**

KORPORATA ENERGETIKE E KOSOVËS Sh.a.
KOSOVO ENERGY CORPORATION J.S.C.
ENERGETSKA KORPORACIJA KOSOVA D.D.

Historiku

- Kosova ka një sistem energjetik relativisht të vogël:
 - **355,710** konsumatorë, nga të cilët:
 - Rreth 305,000 të amvisërisë, 50,000 komerciale, 710 konsumatorë tjerë
 - Ekzistojnë rreth 260 konsumatorë industrial (të përfshirë në kuadrin e konsumatorëve të tjerë)
 - Tarifa e shitjes me shumicë për energji elektrike është 3.35 €Cents/kWh, dhe tarifa mesatare për konsumatorë të fundit është rreth 5 €Cents/kWh
 - **916 MW** kërkesa e brendshme maksimale (piku) me reduktime në **(2006)**
 - **970 MW** kërkesa e brendshme maksimale (piku) pa reduktime në **(2006)**
 - **4,003 GWh** kërkesa për energji e konsumit të amvisërisë në **(2006)**
 - **276 GWh** Eksporti në (2006)
 - **280 GWh** Humbjet në Bartje në (2006)
 - Kërkesa është arritur përmes gjenerimit me Thëngjill (3,871 GWh), Importeve (561 GWh) dhe hidro gjenerimit (127GWh) **(2006)**

Historik (vazhdim)

Korporata Energjetike e Kosovës (KEK-u) ka licencat për:

- **Mihje**
- **Gjenerim**
- **Distribucion**
- **Furnizim**

KORPORATA ENERGETIKE E KOSOVËS Sh.a.
KOSOVO ENERGY CORPORATION J.S.C.
ENERGETSKA KORPORACIJA KOSOVA D.D.

Historik (vazhdim)

- Kapacitetet e përgjithshme të instaluara të KEK-ut në sistem janë 1,478 MW:
 - ⇒ 800 MW TC A (5 njësi - 65 deri 210 MW secila, 36 deri 45 vjet të vjetra)
 - ⇒ 678 MW TC B (2 njësi – 339 MW secila, 23 & 24 vjet të vjetra)
 - Gjenerim nga Hidrocentralet 32 MW
- Kapaciteti total operativ në dispozicion është 870 MW:
 - ⇒ 270 MW TC A (A3 & A4 secila nga 135 MW)
 - ⇒ 600 MW TC B (B1 & B2 secila nga 300 MW)
- KEK-u po ashtu ka në pronësi Hidrocentrale të vogla me nga më pak se 1 MW kapacitet.
- Prodhimi total i thëngjillit në vitin 2006 ka qenë 6.7 milion tona.
- Buxheti i KEK-ut për blerje të energjisë në 2007 është €45 million.
- Kostot e blerjes së energjisë janë rritur nga €55/MWh në 2006 në rreth €100/MWh në 2007.

Sistemi Elektroenergjetik në Kosovë operon pa rezerva. Prandaj nëse humbet një gjenerator, për balancimin e furnizimit dhe kërkesës ushtrohen reduktimet

Çështjet dhe Sfidat Aktuale

- **Bilanci Energjetik, Faturimi dhe Inkasimi**
- **Parashikimet e Kërkesës për 2008 dhe Plani i KEK-ut për Përmbushjen e Ngarkesës**
- **Aplikimi për Tarifat e vitit 2008**

Bilanci Energjetik

(Energjia në MWH)

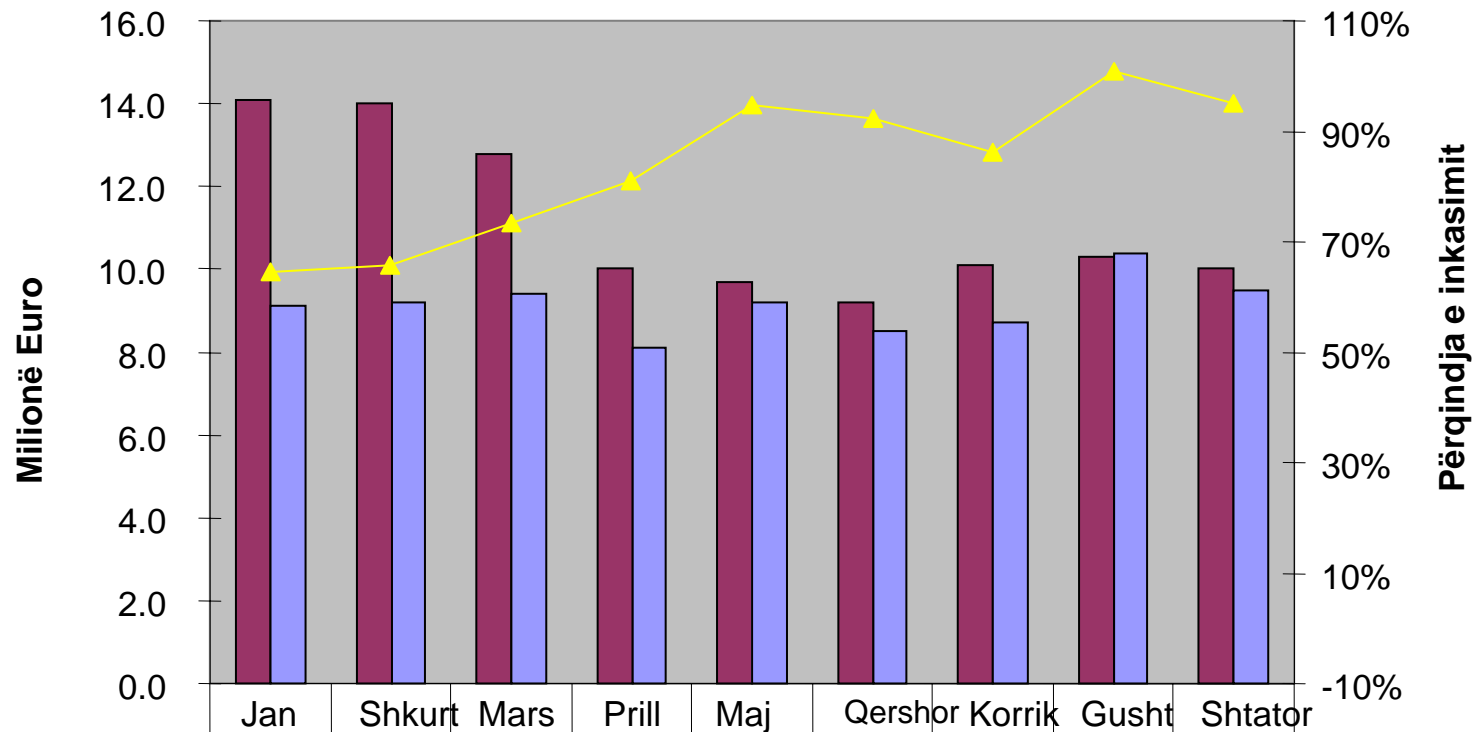
	Muaji Shtatori 2007	9 Muajt e parë të 2007
Energjia e Liferuar në nivel të Distribucionit	264,781	2,900,225
Minus: Humbjet teknike	40,002 15%	489,830 17%
Minus: Energjia liferuar Enklavave	23,850 9%	202,148 7%
Minus: Konsumi i brendshëm	6,448 2%	51,189 2%
Plus: Energjia liferuar Konsumatorëve 110 KV	27,457	118,731
E barabartë me: Energjinë në Dispozicion për Shitje	221,938	2,275,790
Minus: Energjia e Faturuar	181,087 82%	1,640,591 72%
E barabartë me: Humbjet Komerciale	40,851 18%	635,199 28%

Vlera prej 635,199 MWH @ 5 €cents/ kWh = €32 Milion

KORPORATA ENERGETIKE E KOSOVËS Sh.a.
KOSOVO ENERGY CORPORATION J.S.C.
ENERGETSKA KORPORACIJA KOSOVA D.D.

Faturimi dhe Inkasimi 2007

KORPORATA ENERJETIKE E KOSOVËS Sh.a.
KOSOVO ENERGY CORPORATION J.S.C.
ENERGETSKA KORPORACIJA KOSOVA D.D.

Parashikimet e Kërkesës për 2008 dhe Plani i KEK-ut për Përmbushjen e Ngarkesës

- Për shkak të kufizimeve në rrjetin e Transmisionit dhe Distribucionit, ngarkesa maksimale që KEK-u mund të përballojë është 880 MW (piku në 2006 ishte 916).
- **Parashikimet e KEK-ut janë të atilla që kërkesa për 2008 nuk do të rritej dukshëm, duke përjashtuar kërkesën e Ferronikelit (100MW).**
- **Rritja në vendet me minoritete nuk dihet ndërsa kërkesa vetëm në Mitrovicën Veriore është rreth 60MW.**
- KEK-u planifikon të ketë në dispozicion 700 MW neto (duke përfshirë 32 MW Hidro) kapacitete të gjenerimit gjatë gjithë kohës.
- **Për mbulimin e kërkesës mbi 700 MW kërkohet: a) blerje e energjisë; apo b) prodhim shtesë nga thëngjilli**

VII. Aplikimi për Tarifat e 2008

- ZRRE-ja ka kërkuar nga KEK-u që të aplikojë për tarifat 2008 para fundit të tetorit 2007 me ndryshimet tarifore që priten të hyjnë në fuqi nga 1 janari 2008.
- Në përgjigjen dërguar ZRrE-s, KEK-u ka kërkuar që ZRrE-ja ta shtyjë kohën për aplikim deri në dhjetor 2007 dhe hyrja në fuqi e ndryshimeve tarifore të bëhet nga prilli 2008.
- Kërkesa e KEK-ut është bërë duke llogaritur ndjeshmërinë politike gjatë zgjedhjeve dhe përcaktimit të statusit si dhe ndryshimin shtesë të tarifave gjatë sezonit të tarifës së lartë (përgjigja e KEK-ut dhënë ZRrE-s i është mundësuar Bordit).
- **Tarifat e tanishme janë paraqitur në sllajdin vijues.**

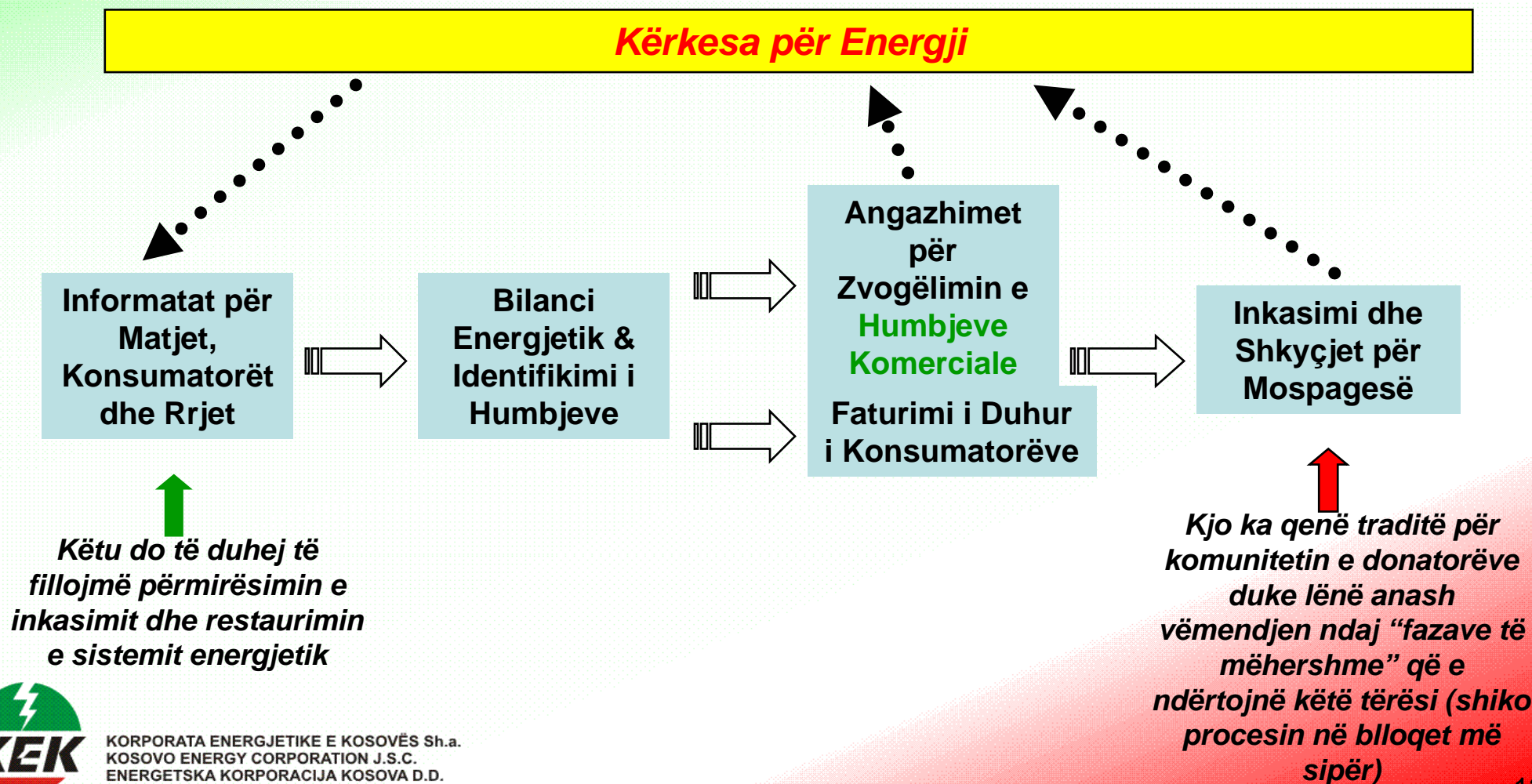
Tariff Group	Voltage level of supply	Tariff elements	Unit	Time-of-day (a)	ERO Proposed	
					High season 1 October - 31 March	Low season 1 April - 30 September
0	110kV	Standing (customer) charge	€/customer/year		34.00	
		Standing (demand) charge	€/kW		519.00	519.00
		Active energy (P), of which:	€/kWh	High tariff	6.03	1.78
			€/kWh	Low tariff	2.50	1.47
Reactive energy (Q):c	€/kVArh					
1	35kV	Standing (customer) charge	€/customer/year		30.00	
		Standing (demand) charge	€/kW		540.00	540.00
		Active energy (P), of which:	€/kWh	High tariff	6.30	2.73
			€/kWh	Low tariff	3.33	2.47
Reactive energy (Q): c)	€/kVArh		0.04	0.04		
2	10kV	Standing (customer) charge	€/customer/year		34.00	
		Standing (demand) charge	€/kW		466.00	466.00
		Active energy (P), of which:	€/kWh	High tariff	7.07	3.15
			€/kWh	Low tariff	3.81	2.87
Reactive energy (Q): c)	€/kVArh		0.32	0.32		
3	0.4kV Category I (large reactive power consumers)	Standing (customer) charge	€/customer/year		29.00	
		Standing (demand) charge	€/kW		270.00	270.00
		Active energy (P), of which:	€/kWh	High tariff	7.85	4.36
			€/kWh	Low tariff	4.95	4.11
Reactive energy (Q): c)	€/kVArh		1.53	1.53		
4	0.4kV Category II	Standing (customer) charge	€/customer/year		34.00	
		Active energy (P)	€/kWh	Single tariff	9.68	6.26
		Active energy (P), of which:	€/kWh	High tariff	11.64	7.63
€/kWh	Low tariff		5.82	3.81		
5	0.4kV (domestic 2-rate meter) (b)	Standing (customer) charge	€/customer/year		24.00	
		<200 kWh/month (First Block)	€/kW		0.00	0.00
		200-600 kWh/month (Second Block)	€/kW		0.00	0.00
		>600 kWh/month (Third Block)	€/kW		0.00	0.00
		<200kWh/month (First Block) of which:	€/kWh	High tariff	4.42	3.17
			€/kWh	Low tariff	2.21	1.58
		200-600 kWh/month (Second Block) of which:	€/kWh	High tariff	5.97	4.28
			€/kWh	Low tariff	2.99	2.14
>600 kWh/month (Third Block) of which:	€/kWh	High tariff	8.67	6.21		
	€/kWh	Low tariff	4.33	3.11		
6	0.4kV (domestic, 1-rate meter) (b)	Standing (customer) charge	€/customer/year		24.00	
		<200 kWh/month (First Block)	€/kW		0.00	0.00
		200-600 kWh/month (Second Block)	€/kW		0.00	0.00
		>600 kWh/month (Third Block)	€/kW		0.00	0.00
		<200kWh/month (First Block)	€/kWh	Single tariff	3.94	2.82
		200-600 kWh/month (Second Block)	€/kWh	Single tariff	5.32	3.81
>600 kWh/month (Third Block)	€/kWh	Single tariff	7.72	5.53		
7	0.4kV (domestic unmetered)	Estimated consumption <400kWh/month	€/customer/month		20.00	
		Estimated consumption 400-800kWh/month	€/customer/month		36.00	
		Estimated consumption >800kWh/month	€/customer/month		61.00	
8	Public lighting	Standing (customer) charge	€/customer/year		34.00	
		>600 kWh/month (Third Block)	€/kW	Single tariff	7.82	7.82

KORPORATA E
KOSOVO ENEI
ENERGETSKA

Si të shkohet më tej

Kryesoret.....

KORPORATA ENERGETIKE E KOSOVËS Sh.a.
KOSOVO ENERGY CORPORATION J.S.C.
ENERGETSKA KORPORACIJA KOSOVA D.D.

Si të shkohet më tej (vazhdim)

Janë përgatitur dhe zbatuar planet për të mundësuar siguri dhe qëndrueshmëri energjetike në Kosovë me kosto të përballueshme.

- Sipas përvojave nga situatat tjera të ngjashme me Kosovën, është e arsyeshme të pritet se deri nga fundi i 2008, me instalimin e njehsorëve 10/04 kV, KEK-u duhet të jetë në gjendje të llogarisë për 100% të energjisë së pranuar dhe liferuar konsumatorëve;
- Hapjen sipas orarit të Mihjes në SJP dhe Sitnicë;
- Rehabilitimi i kapaciteteve ekzistuese gjeneruese do të zvogëlojë nevojën për importe të energjisë;
- Eliminimin e fyteve të ngushta për mbulimin e kërkesës;
- Kontraktimin apo aranzhimin e kapaciteteve rezervë për të mundësuar shërbime të vazhdueshme;
- Regjim të ashpër të shkyçjeve për mos-paguesit;
- Pritet që para fundit të kësaj dekade shkalla e inkasimit në KEK të arrijë 95%;
- Përgjegjësimi i konsumatorëve do të rezultojë në zvogëlimin e kërkesës për energji elektrike;
- Përfshirjen e gjithë pasurisë së mihjeve dhe gjenerimit në tenderin e Kosovës C
- Planet janë që deri në 2010 të privatizohet Distribucioni.

